

Vagy csak a véletlen alakítja így, vagy valóban van valami a vákuumcsövek reneszánszában, legalábbis erre utal, hogy mostanában gyakori vendégek lettek minálunk a különböző lámpás készülékek. Nem elhanyagolható részük az Egyesült Államokból érkezik, ahol, ki tudja miért, talán a legnagyobb a kultusza az efféle elektronikáknak.

A dél-kaliforniai Chinóban alkotó Manley Labs több szempontból is rendhagyónak számít az audio iparban. Először is nem egészen önállóan indult, hanem a jó nevű VTL-en belül, a '80-as évek végén mintegy önszerveződésükkel jött létre David és Luke Manley kezdeményezésére. Ráadásul a ma már cégvezetőként jeleskedő társalapító egy fiatal hölgy, aki a VTL-nél '89-ben, 20 évesen kezdve pályáját, meglehetősen gyorsan végigjárta a számlátrát, és a Manley Laboratories, Inc. 1993-as önállóodásakor már a cég eladásiért felelt, társa '96-os távozásakor pedig az egész vállalkozás a nyakába szakadt. Bár a siker titkának a csapatmunkát tartják, a cég valahol mégiscsak az igen széles érdeklődéssel

és a jelek szerint nagyon színes személyiséggel, humorérzékkel, na meg tehetséggel megáldott EveAnna Manley-ről szól, aki persze nem véletlenül csöppent erre a területre: édesapjának a '60-as években (ne feledjük, a rock hőskora!) híres, gitárerősítőket gyártó cége volt, így lánya elektroncsöves holmik között töltötte gyermekkorát. A napjaink egyik legnagyobb vákuumcsőfanatikusaként 50 alkalmazottat foglalkoztató Manley Labs professzionális stúdió berendezéseket és konzumer elektronikákat, javarészt erősítőket készít.

A minket különösen érdeklő otthoni hangkeltő eszközök (előfokok, monoblokkok) között a Stingray az egyetlen integrált erősítő. A teszthejében szereplő készülékek többnyire új modellek, ez alól a formája után (de nem a Corvette-ről, hanem a tuskés rájáról) elnevezett Stingray kivétel, hiszen első változata 1997-ben jelent meg, mégis van aktualitása, ugyanis tavaly komolyabb (formai elemeket nem érintő) frissítésen esett át. Hihetnénk, hogy a különleges, öt - kis jóindulattal hat - oldalú

Manley Stingray

Nagy fogás

alakzat egyszerű formai játék eredménye, a hivatalos változat szerint azonban a tiszta jelvezetés, az alkatrészek optimális elhelyezésének alapos tanulmányozása ezt a szimmetrikus topológiát dobta ki. EveAnna a gyökerekhez szándékozott visszatérni ezzel a munkájával, azzal a nemes céllal, hogy egy igazi mindenevő darabot hozzon létre, olyat, amit az audiofil zenehallgatók, rockrajongók, zenészek ugyanúgy kedvelni fognak. Ha más nem is (el ne higgyék, a Stingray élete igazi sikertörténet), a kuriózumokat kedvelők biztosan buknak az excentrikus "halra", amelynél az olyan bejáratott fogalmak, mint pl. elő- és hátlap csak nehezen értelmezhetők. A két fém- és két puha gumilábon egyensúlyozó lapos doboz lilás színezetű - nevezzük mégis így - előlapján a (frissítés óta nem izzóval, hanem sokkal hosszabb élettartamú leddel) megvilágított cég- és típusjelzés mellett csak egy-egy forgatógomb - hangerő és középállásban veszteségmentes balansz - számára maradt hely, míg a jelképesnek mondható hátlapot a

tápaljzat és a hozzá tartozó kapcsoló foglalja el. A Noble-féle potméterek közvetlenül a bemenetválasztótól kapják a jelet, hogy aztán a 12AT7 csőre épülő új, kiterjesztett nagyfrekvenciás átvitelű bemenő fokozatnak adják azt tovább, tehát a zajmentesség és az egyszerű jelút-képzés érdekében passzív az előfok, nincs szó igazi előerősítőről. További kezelőszervei és szinte az összes csatlakozó (masszív RCA bemenetek, WBT banánaljzatok) a hátsó-oldalsó lapokra kerültek, mégpedig csatorna szerint akkurátusan kettéosztva, vagyis az ezüstérintkezős analóg bemenetválasztóból is kettő van. Itt találjuk továbbá a 2005-ös frissítés látható jeleit is, úgy, mint a szabályozott előfok- (subwoofer) és nem pufferezt felvételkimenetet; utóbbihoz tartozik egy hurokkapcsoló és -bemenet, amelyek lehetővé teszik, hogy a bemeneti vonalszintű jelet bármilyen céllal (külső előerősítés, kettős erősítés, felvétel monitorozás, kiegyenlítés, stb.) kivezzük, majd utána visszaadjuk a hangerőszabályzó elé. Ezután a két 6414 cső által meghajtott, 5 ohmos terhelésre optimalizált (ezért is nincs két külön szett hangszárazó kimenet a módosított konstrukciójú kimenőtrafók után) végfok következik, amely csatornánként 4 db, szintén a legutóbbi újításoknak köszönhetően trióda és ultralinear üzemmódba is kapcsolható EL84 pentódát használ. Előbbi esetben kisebb teljesítmény (20W) mellett finomabb, légiesebb a hang, míg utóbbiban nagyobb erő (40W) áll rendelkezésre, amivel ütősebb, agresszívabb megszólalásra számíthatunk. (Mindezek az extrák a régebbi modellekre is megvásárolhatók, mégpedig egyesével, hogy bárki igényeihez szabhasa kedvenc rájáját.)

A készüléknek van még egy hasznos szolgáltatása: a végsővekhez mérőpontokat és szabályzókat vezettek ki a doboz tetőre, így a munkapontok egyszerű feszültségméréssel utánállíthatók; a legfeljebb háromhavonta kívánatos művelet nemcsak a hangminőségre van jó hatással, de biztosítja a csövek optimális élettartamát is. Persze van olyasmi is, ami jelenleg nem (és konstrukciós okok miatt a belátható jövőben sem lesz) elérhető a Stingrayhoz,

Manley Stingray	
Frekvenciaátvitel:	15 Hz - 40 kHz
Teljesítmény:	2x40 W
THD:	0,25 %
Jel/zaj viszony:	87 dB
Méret:	483x140x356 mm
Tömeg:	13,6 kg
Ár:	540.000,- (alapváltozat)
Forgalmazó:	USA Audio
Tel.:	30/965-4994

mint például szimmetrikus és phono bemenet vagy távvezérlő.

Mostanában nem egy olyan csöves elektronikával volt dolgunk, amelynek hangja alaposan rácafoltt rendszerére, a Stingray a szükséges 30 perces bemelegítés után azonban pontosan úgy szól, ahogyan egy kiváló lámpás modellnek kell, vagyis messzemenően kifinomult, bárnyosan simogatva, a barátságossághoz csipetnyi meleg árnyalattal hozzájárulva, de vigyázva arra, ne hogy elbágyassza hallgatóját. Ilyesméről most szó sem lehet, hiszen a megszólalás bővében van frissességnek, odaadásnak, de még súlynak is, ha arról van szó. A finom, halk hegedűandalgás után belépő nagyzenekar ugyan kissé komótosan vesz lendületet, de ezen túllépve igen hiteles a megjelenítés, egészen dinamikus, erőteljes tutikat kapunk, de persze nem a rombolóerőn van a hangsúly. A vonások határtalanul szépek, az elsőhegedűs fantasztikus lelkesedéssel, de nem fegyelmezetlenül játszik, a Stingray egyértelműen megmutatja, mennyire avatott kezekbe került egy-egy hangszer. Nem érheti különösebb szó a téralkotást sem, megjelenik a zenekar összetettsége, bár a fókusz a kíséreten már nem olyan éles, mint a szólistán. A dinamikatarományt próbáló operafelvétel meg sem kottyan erősítőnknek, könnyedén rázza meg magát, érzelmesen romantikus karakteréből nem hiányzik a temperamentumos töltet, kedvére játszik a hangerővel, a tempóval. Ritmikából a jazzkoncert ad igazi izellőt, egészen szvingesre vett dallamok indulnak, a vibráfon plasztikusan gördülékeny ütemei nagy lendülettel járnak be a teret, mégsem érezn rajtuk kapkodás nyomát. Az átvitelt figyelve esetleg basszusban lehet némi hiányérze-

tünk, a kellően mélyre hatoló nagybőgőben lehetne még több energia, mozgékonyaságával, pontosságával, tempójával azonban csak elégedettek lehetünk. Komoly kifejezőerővel bír a gazdagon árnyalt középsáv, legyen szó zongoráról, szaxofonról vagy bármi másról, élmény hallgatni a remekül körülírt testű, eleven hangszert. Külön öröm, milyen tökéletesen illeszkednek a hangképbe a csillapítatlan, de nem féktelen magasak, élénken csengnek-pengnek a vonatkozó ütősök anélkül, hogy szemernyi karcot, nyersséget felfedezhetnénk bennük. Az őszinte lelkesedés pop-rockon sem fogy el a kis Manley-ből, sőt, basszusa összedettedbéválik, súlyos lábdob-ütemek teszik dúsá az alsóbb tartományt, úgyhogy a keményebb számoktól és terheléstől sem igazán kell tartózkodni, vígan, erőlködés nélkül, a könnyedséget, simaságot megtartva kapjuk meg azt a hangnyomást, amit egy jó 100 W-os felvezető sem feltétlenül győz szusszal.

Mi tagadás, igen hamar sikerült megkedveltetnie magát a Stingraynek, az ösztetevészthetetlenül különös külsőt, az érdekes és hasznos szolgáltatásokat látva, a kifinomultan sima, mégis erőteljes hangot hallva bizony megértjük azt, akinek nincs más vágya, mint egy ilyen halat tudni audio akváriumában.

Zajác Tamás

